

Aktuālais pasaules ekonomikā

2025. gada 27. - 31. oktobris

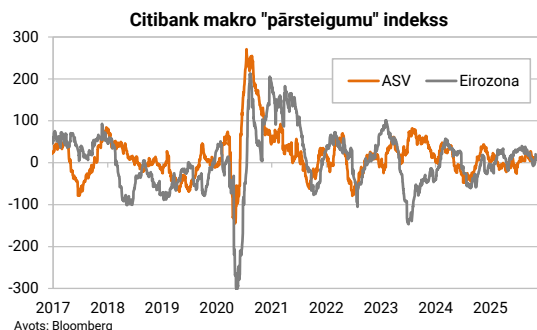
Simona Striževska

Ekonomiste

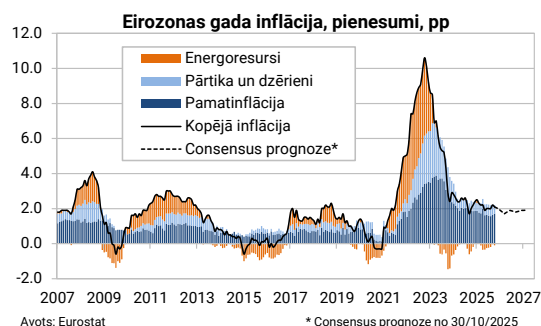
Simona.Strizevska@cbl.lv

- Eiropas IKP 3. ceturksnī audzis par 0.2% ceturkšņa griezumā, salīdzinot ar 0.1% izaugsmi 2. ceturksnī.** Eiropas ekonomikas izaugsmes cīpāri 3. ceturksnī izrādījās nedaudz labāki nekā tika gaidīts, pateicoties IKP paātrinājumam Francijā (0.5% ceturkšņa griezumā), ko galvenokārt veicināja labāki ārējās tirdzniecības rezultāti. Francija kopā ar Spāniju pēdējo divu ceturkšņu laikā kļuva par Eiropas izaugsmes galvenajiem dzinējspēkiem, nodrošinot lielāko daļu no Eiropas IKP pieauguma. Tikmēr Vācijas un Itālijas ekonomika 3. ceturksnī stagnēja, un abu valstu IKP apjoms palika 2. ceturkšņa līmenī. Saskaņā ar sākotnējiem datiem, negatīvu pieņemumu Eiropas izaugsmei 3. ceturksnī nodrošināja Īrija, Lietuva un Somija. Gada griezumā Eiropas ekonomikas izaugsme 3. ceturksnī sabremzējās līdz 1.3% no 1.5-1.6% gada pirmajā pusē. Saskaņā ar Bloomberg aptaujāto analītiķu prognozēm, nākamgad Eiropas izaugsmes tempi varētu paātrināties līdz 0.3-0.4% ceturkšņa griezumā. Kopumā sagaidīts, ka Eiropas IKP nākamgad augs par 1.1%, salīdzinot ar prognozēto 1.3% pieaugumu šogad.
- ASV 3. ceturkšņa IKP datu publikācija tika atlikta sakarā ar ASV valdības darba apturēšanu.** Pieejami dati liecina, ka ASV patērētāju noskaņojums oktobrī nedaudz pasliktinājās, sasniedzot zemāko līmeni kopš aprīļa, taču kopumā rādījumi palika tuvu pēdējo septiņu mēnešu vidējam līmenim. Oktobrī noskaņojumu lielākoties nomāca vājākas patērētāju nākotnes gaidas. Savukārt jauno bezdarbnieku pieteikumu statistika, kas patlaban tiek publicēta tikai pa štatiem un nav sezonāli izlīdzinātā, liecina, ka situācija ASV darba tirgū pagaidām būtiski nepasliktinās – pieteikumu skaits saglabājas tuvu pēdējo gadu vidējiem līmeņiem.
- Oktobrī Eiropas gada inflācija palēninājusies līdz 2.1% no 2.2% pirms mēneša.** Nedaudz straujāks energoresursu cenu kritums un zemāka pārtikas inflācija nospieda Eiropas kopējo inflāciju uz leju. Pamatinflācija oktobrī palika nemainīga 2.4% apgabalā, bet bija nedaudz augstāka nekā vasarā (2.3%). Tikmēr pakalpojumu cenu kāpums oktobrī paātrinājās līdz 3.4% no 3.2% septembrī, sasniedzot augstāko līmeni pēdējā pusgada laikā. Bloomberg aptaujātie analītiķi sagaida, ka Eiropas inflācija līdz gada beigām paliks tuvu 2%, bet nākamā gada laikā varētu svārstīties zem šī līmeņa.
- Oktobrī ASV FRS otro sēdi pēc kārtas samazinājusi dolāru likmi par 0.25 procentpunktiem.** Pēc šī plaši sagaidītā samazinājuma FRS bāzes likme sasniedza 3.75-4.00% apgabalu. FRS vadītāja atturīgi komentāri par tālāko likmju mazināšanu varētu liecināt par pauzi nākamajā sēdē. Pēc sēdes samazinājās arī tirgus dalībnieku entuziasms par likmju pazeminājumu decembrī – šobrīd šādu iespēju vērtē ar aptuveni 70% varbūtību. Spriežot pēc nākotnes darījumu cenām, investori paredz, ka līdz 2026. gada nogalei FRS vēl 3 vai 4 reizes samazinās likmi, tai nostabilizējoties tuvu 3.0%. FRS oktobrī paziņoja arī par kvantitatīvas ierobežošanas (QT) programmas noslēgumu. Sākot ar decembri, FRS bilance vairs nesamazināsies – valdības obligāciju turējumi pēc to dzēšanas tiks pilnībā reinvestēti, bet līdzekļi no ar hipotēkām nodrošināto vērtspapīru (MBS) dzēšanas tiks investēti valdības obligācijās ar termiņu līdz 1 gadam. Iepriekš FRS nereinvestēja līdz 5 mljrd. dolāru no valdības obligācijām un līdz 35 mljrd. dolāru no MBS.
- ECB oktobrī trešo sēdi pēc kārtas atstājusi depozīta likmi nemainīgu 2.0% līmenī.** ECB uzsvēra, ka jūtas komfortabli pie pašreizējā likmju līmeņa, ņemot vērā ekonomikas stāvokli un inflācijas rādījumus. Tas nozīmē, ka tuvāko sēžu laikā ECB visdrīzāk bāzes procentu likmes nemainīs. Arī finanšu tirgus dalībnieki šobrīd negaida likmju izmaiņas un ar mazāk kā 50% varbūtību vērtē iespēju, ka ECB mazinās likmes tuvākā gada laikā.

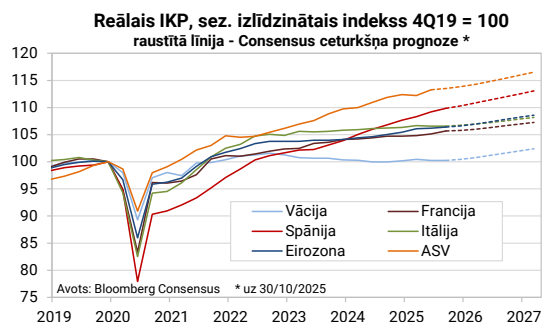
Makro pulss

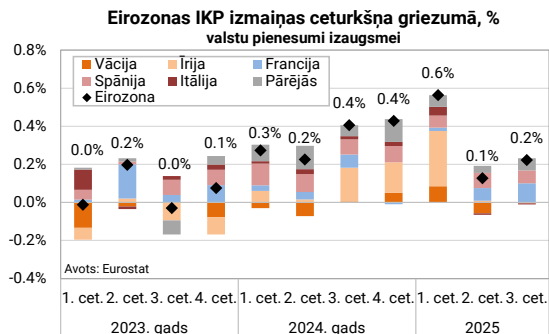
Eiropas inflācija svārstās netālu no 2% apgabala

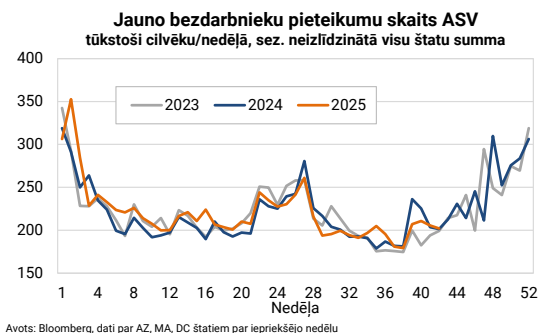
Eiropas ekonomika turpina mēreni augt

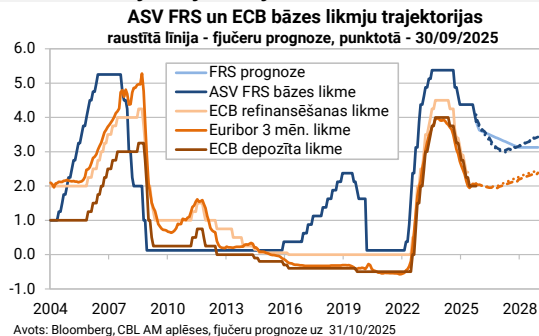
Francija un Spānija – eiropas izaugsmes dzinuli

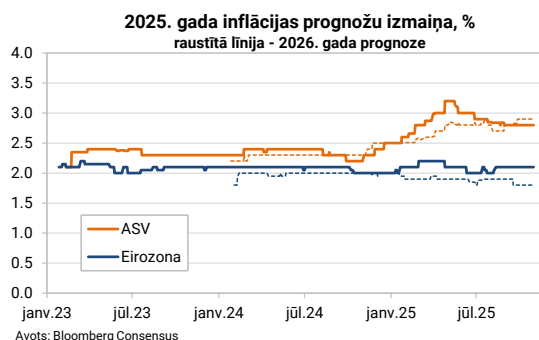
ASV darba tirgū atļaušanas pagaidām normas robežās

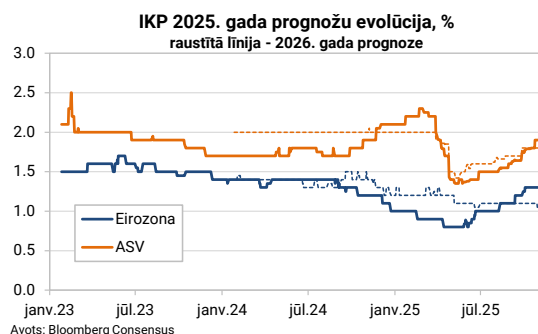
Procentu likmju trajektorijas

Consensus inflācijas prognozes

Consensus IKP prognozes

Apskata sagatavošanas datums: 31.10.2025.

Saistību neuzņemšanās atruna:

Šim apskatam ir informatīvs raksturs, un to nevar uzskatīt kā piedāvājumu vai rekomendāciju pirkt, turēt vai pārdot tajā minētos finanšu instrumentus. Apskatā iekļautā informācija uzskatāma par mārketinga paziņojumu Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē un tā nav sagatavota, pamatojoties uz tādu normatīvo aktu prasībām, kas veicina ieguldījumu pētījumu neatkarību, kā arī nav pakļauta aizliegumam veikt darījumus pirms ieguldījumu pētījuma izplatīšanas. Šī apskata autori, kā arī CBL Asset Management IPAS, tās saistītie uzņēmumi vai pārstāvji neuzņemas atbildību par kādām neprecizitātēm vai kļūdām, kā arī par apskatā iekļautās informācijas iespējamu izmantošanu, tostarp neuzņemas atbildību par tiešiem, netiešiem zaudējumiem (ieskaitot neiegūto peļņu), kā arī soda sankcijām, arī gadījumos, kad ir brīdināta par tādu iespējamību. Šajā apskatā ietvertā informācija iegūta no avotiem, kas tiek uzskatīti par uzticamiem (www.bloomberg.com, www.reuters.com, citu masu mediju, kā arī valsts biržu, centrālo banku un statistikas biroju, kā arī kompāniju mājas lapās atrodamo informāciju u.c.), tajā pat laikā CBL Asset Management IPAS negarantē sniegtās informācijas precizitāti un pilnību. Apskatā paustā informācija un viedokļi attiecas uz apskata publicēšanas brīdi, un var tikt mainīti bez iepriekšēja brīdinājuma. Pārpēcēšanas gadījumā atsauce uz CBL Asset Management IPAS vai attiecīgajiem avotiem ir obligāta.